بسم الله الرحمن الرحیم

اطلاعات و ضدتروریسم

گردآوری و تدوین:

معاونت [illegible] تولید علم

دانشکده اطلاعات

موسسه چاپ و انتشارات

۱۳۹٤

اطلاعات و ضدتروریسم / گردآوری و تدوین معاونت پـژوهش و تولیـد علـم.- تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشکده اطلاعات، ۱۳۹٤
۵۰۰ ص.: جدول، نمودار.- ش ۲۸۸
کتابنامه
۱. تروریسم - پیشگیری ۲. سازمان اطلاعـاتی - ضدتروریسـم الـف. موسسـه چـاپ و انتشارات دانشکده اطلاعات
۱۳۹ ۷۸ الف/ HV ٦٧٧٨

مشخصات

عنوان: اطلاعات و ضدتروریسم
گردآوری و تدوین: معاونت پژوهش و تولید علم
ناشر: موسسه چاپ و انتشارات دانشکده اطلاعات
تاریخ انتشار: ۱۳۹٤
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۱٦۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ: اول
شابک: ۹۷۸-٦۰۰-۷۸۱۳-۷٦-۸
تهران: صندوق پستی ۱٤۳۸ـ ۱٦۷٦۵

تلفن: ۲۲٤٦۹۷۳۹

مقدمه ناشر

برخی تحلیل‌گران و محققان هنگام تحلیل تهدیدهای گروه‌های تروریستی فراملی به عباراتی نظیر نسل چهارم جنگ و جنگ نامتقارن اشاره کرده‌اند. نسل چهارم جنگ عمدتاً به تغییر در مفاهیم نبرد مربوط می‌شود. هدف این نسل از جنگ عبارت است از نابودی درونی دشمن و نه صرفاً پیروزی فیزیکی بر او. نسل چهارم جنگ‌ها ماهیتی پراکنده و فاقد تعریف دارند. تمایز بین جنگ و صلح تا حد زیادی محو می‌شود. این جنگ‌ها ماهیتی غیرخطی دارند چراکه هیچ جبهه یا میدان نبرد تعریف‌شده‌ای وجود نخواهد داشت. تمایز بین نظامی و غیرنظامی ممکن است از بین برود. کنش‌ها در عمق مکانی همه مشارکت‌کنندگان از جمله جامعه صورت خواهد گرفت و جامعه در این‌جا موجودیتی فرهنگی است و نه فیزیکی.

مرز میان کشورها از نگاه تروریست‌ها اغلب فرصت محسوب می‌شود نه مانع. تروریست‌ها می‌توانند خارج از مرزهای کشور هدف به‌لحاظ عملیاتی، مالی و فنی بدون این‌که در معرض ناظران قانونی باشند، برای حمله‌هایشان برنامه‌ریزی کرده تا آموزش دیده و آماده شوند و درجاتی از مدارا و حتی پشتیبانی پنهانی از جانب کشور میزبان را دریافت کنند.

فنآوری جدید، ماموریت مبارزه با تروریسم را از جهات مختلف تحت تاثیر قرار داده است. استفاده وسیع تروریست‌ها از فضای سایبر از مصادیق این مسئله می‌باشد. در عصر اینترنت و دسترسی جهانی به ارتباطات دیجیتالی، تروریست‌ها توانایی‌های جدیدی برای دسترسی به هر کشوری دارند. آن‌ها به‌وسیله روش‌هایی مانند رمزگذاری و پنهان‌نگاری با یکدیگر به‌سرعت و تاحد زیادی ناشناس ارتباط برقرار می‌کنند و به تبادل پیام پرداخته و حملات خود را در سطح جهان به اجرا در می‌آورند. بهره‌گیری

تروریست‌ها از فنآوری‌های نوین و پیچیدگی‌های استراتژیکی در این خصوص تهدیدات جدیدی را به‌همراه خواهد داشت. این تهدیدات نیازمند پاسخ از سوی کشورهای در معرض تهدید مبنی بر اطلاعات کارآمد می‌باشد.

کتاب پیش رو با عنوان اطلاعات و ضدتروریسم به کندوکاو در خصوص نقش اطلاعات و دستگاه‌های اطلاعاتی در مبارزه با تروریسم می‌پردازد. این کتاب با نگاه به تروریسم به عنوان یک چالش اطلاعاتی، نقش و کارکرد جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل اطلاعاتی در مقابله با تروریسم را مورد بررسی قرار می‌دهد. نقش تحقیقات عملیاتی در رویارویی با تروریسم از دیگر موضوعات این کتاب می‌باشد. بهره‌گیری از رهیافت پژوهشی عملیاتی باعث گام‌مدتر شدن اقدامات ضدتروریستی می‌شود و الگوها، روندها و انحرافات جدیدی را کشف و تبیین می‌نماید که این مسئله با هدایت صحیح جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل اطلاعات منابع و تعیین روابط بین سیستمی و ادغام اطلاعات محقق می‌گردد و موجب استفاده برتر داده‌های اطلاعاتی در نبرد علیه تروریسم جدید خواهد شد.

کتاب حاضر به تبیین روانشناختی و جامعه شناختی گونه‌های تروریستی، ریشه‌های افراط‌گرایی، انگیزه‌های ترور و بررسی مطالعات موردی در این خصوص می‌پردازد. از دیگر مواردی که این کتاب به آن اشاره داشته است، ضرورت اتخاذ رویکرد هم‌گرایی و تلفیق اطلاعات در مبارزه با تروریسم است. اثر حاضر این‌طور بیان می‌دارد که ظهور تروریسم جدید و فراملیتی و شبکه‌ای را می‌توان به‌عنوان تغییری در محیط استراتژیک سازمان‌های ضدتروریستی شناسایی کرد و انتظار می‌رود سیستم‌های سیاسی، حقوقی و سازمان با ایجاد هم‌گرایی و هماهنگی در مکانیسم‌ها و راهبردها، به این چالش‌ها واکنش نشان دهند. از دیگر موضوعاتی که کتاب پیش رو به خوبی به آن پرداخته است، ابزارهای مبارزه با تروریسم است.

سیستم‌های رهگیری تامین مالی تروریستی، جلوگیری از استفاده از سیستم‌های مالی برای اهداف پولشویی و تامین مالی تروریست‌ها، نگهداری و تبادل اطلاعات، کنترل ارتباطات الکترونیکی و تلفنی، هم‌گرایی و هماهنگی، تمرکزگرایی و تمرکززدایی از مهم‌ترین این ابزارها می‌باشند.

بررسی ماهیت تروریسم و چالش‌های اطلاعاتی مربوط به آن، فرصت‌ها و چالش‌های فن‌آوری مدرن درخصوص تروریسم، هم‌گرایی و تلفیق اطلاعاتی، پیشرفت‌ها و محدودیت‌های اتحادیه اروپا در نقش بازیگر بین‌المللی ضدتروریسم، بررسی انتقادی کنترل راه‌ها برای اهداف ضدتروریستی، تبادل اطلاعات روادید و سامانه کنترلی آن، ارتقای قابلیت شناسایی تروریست‌ها در مرز، سیاست‌های ضدافراط‌گرایی و استراتژی ضدتروریسم اتحادیه اروپا و روش‌های ضدتروریستی سرویس‌های اطلاعاتی سیا و افبی‌آی از مهم‌ترین موضوعاتی است که کتاب حاضر به آن پرداخته است.

تروریسم ماهیتاً یک رقیب نیست بلکه یک وسیله و ابزار برای رقابی است که از این ابزار استفاده می‌کنند. مقابله با چنین رقابی در سطح راهبردی نیازمند فهم اهداف بزرگ‌تر آن‌ها است تا بتوان بر آن‌ها غلبه یا به‌کلی آن‌ها را ریشه‌کن نمود. ضرورت استنباط جدید از تهدید و کنش‌های پنهان بین‌المللی، نقش‌ها و مسئولیت‌های جدیدی در این عرصه به همراه می‌آورد. دانشکده اطلاعات به‌نوبه خود مجموعه پیش رو را در قالب مجموعه مقالات با محور «اطلاعات و ضدتروریسم» مورد تدوین و گردآوری قرار داده است. مقالات ارائه‌شده در این اثر عمدتاً جدید بوده و دریچه‌هایی نو را پیش روی خوانندگان محترم خواهد گشود.

معاونت پژوهش و تولید علم

فهرست مطالب

فصل سوم
نقش تحقیقات عملیاتی در ضدتروریسم

فصل چهارم
اطلاعات با هدف مبارزه با تروریسم: اهمیت تلفیق تمامی منابع

فصل پنجم
از هم‌گرایی تا تلفیق عمیق:
ارزیابی تأثیر استراتژی‌های ضدتروریستی اروپا بر حوزه‌های داخلی

فصل ششم
چالش‌های اطلاعاتی
در ردیابی نقل و انتقالات مالی اینترنتی گروه‌های تروریستی

فصل هفتم

اتحادیهٔ اروپا در نقش بازیگر بین‌المللی ضدتروریسم: پیشرفت‌ها و محدودیت‌ها

فصل هشتم

بررسی انتقادی کنترل مرزها

به‌عنوان یکی از ابعاد خط‌مشی ضدتروریسم اتحادیهٔ اروپا

فصل نهم
ارزیابی انتقادی یک دهه اطلاعات و ضدتروریسم اتحادیهٔ اروپا

فصل دهم
آیا سیاست‌های ضد افراط‌گرایی اتحادیهٔ اروپا جامع و هماهنگ است؟

فصل یازدهم
تأمین امنیت حمل‌ونقل هوایی به رهبری اطلاعات:
کنترل اولیه اسامی تروریست‌های موجود در لیست سیاه اینترپل، کنترل لیست‌های سیاه پرواز ممنوع برای پیشگیری از تهدیدهای تروریستی

فصل دوازدهم
استراتژی ملی مبارزه با مسافرت‌های تروریستی

فصل سیزدهم

تحویل یا توقیف: روش‌های ضدتروریستی شاخه ویژه اف‌بی‌آی و سیا